

### **Саха литературатыгар 3 сүһүөххэ үлэлиир программа.**

Үлэлиир бырагыраама “Төрөөбүт литература», 5-9 кылаас ,Дьокуускай “Бичик”, 2015с. Саха Өрөспүүбүлүкэтин Үөрэбин министриэристибэтэ биһирээбитэ.Ааптардар: Е.М.Поликарпова, Н.И.Филиппова, У.М.Флегонтова

**Төрөөбүт литератураны орто оскуолаҕа үөрэтии билигини кэмнэ маннык сыалы-соругу туруорар:**

- сахалыы литератураны сэргээн,кэрэхсээн,сатаан,өйдөөн ааҕарга үөрэтии;
- аахпыты бэйэ сайдытыгар туһанарга туһулааһын;
- ийэ тыл уус-уран күүһүн,кэрэтин,тыл илбиһин,хомуһунун оҕоҕо кыра сааһыттан инэри;
- Уус-уран айымньыны, араас геройдарын туһанан төрөөбүт норуотолоһун, историятын, култууратын, үгэстэрин, сиэрин-майгытын арыйыы;
- киһи аналын, олоһу диринник, таба өйдүүргэ үөрэтии;
- төрөөбүт тылынан уус-уран айымньы айыллар үгэһин, кистэлэнин, араас ньыматын билиһиннэри;
- үөрэнээччи айымньылаахтык толкуйдуур уонна айар дьоһура тобулларыгар суол аһыы;
- уус-уран айымньыны уран тыллаах, ураты дьоһурдаах, талааннаах дьон айарын өйдөтүү.

**Саха литературатын оскуолаҕа үөрэтии программатын сүрүн туһаайыылара:**

1. Норуот тылынан уус-уран айымньыта сахалыы уус-уран литература силиһэ, төрдө буоларын аахсан,уус-уран литератураны фольклору кытта ситимнээн үөрэтии.
2. Айымньыны идеянай тосхолунан эрэ буолбакка, уус-уран ситиһиитин,үөрэнээччигэ сайдыыны, литературнай үөрэҕириини төһө биэрэр кыахтааһын сыаналаан талыы уонна тангы.
3. Уус-уран айымньыны айар арааһын, литература теориятын өйдөбүллэрин түмэн, бөлөхтөөн биэри. Ону үөрэнээччи болҕойоро, бэйэтэ туттарга эрчиллэрэ.
4. Талан үөрэтии уонна талан ааһыы хайысхатын тутуһуу.Оҕону баҕаран туран үөрэнэргэ,бэйэни бэйэ санаатын, сатабылын,дьоһурун сыаналыырга уһууу.
5. Үөрэнээччигэ айарга үөрэнэр, холоноор кыаһы биэри, тэрийи. Сөптөөх үөрүйэҕи, сатабылы инэри, дьоһура сайдарыгар ирдэбили туруоруу.

### **3-с сүһүөххэ үөрэтии ис хоһооно.**

Уус- уранайымньыны ааҕарын таһынан,саха литературата үөскээбит уонна сайдан кэлбит суолун билиһиннэрэр соругу туруорабыт.Ол иһин уус-уран айымньы историзм принцибин тутуһан,литература сайдыты (литературнай процесс) сүрүн түһүмэхтэринэн сааһыланна. Суруйааччы олоһу көрүүтэ, философията, эстетикэтэ, айар маастарыстыбата, ураты стилэ анаан-минээн үөрэтиллэр.

Ханнык баҕарар киһи үрдүк уус-уран таһымнаах айымньыны ааһыттан дуоһуйар, туох эмэ санааҕа тийэр. Оттон үөрэнээччи сыһа сайдан иһэр оҕотук өйүгэр-санаатыгар, иэйиитигэр

уус-уран айымныгтан сөптөөх хоруйу булан, дьону-сэргэни, олобу сылыктыы, быһаара, сыаналыы үөрэнэр.